

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства
«10» червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДИЗАЙН СЕРЕДОВИЩА
(вибіркова за уподобанням здобувача вищої освіти)

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Розробник: доцент, кандидат біологічних наук, доцент Ірина СИДОРЕНКО

Опис навчальної дисципліни «Дизайн середовища»

Навчальна дисципліна «Дизайн середовища» належить до блоку вибіркових дисциплін загальноуніверситетського вибору на рівні освітнього ступеню бакалавр. Дисципліна присвячена вивченню взаємозв'язків людини і її оточуючого середовища на сучасних етапах розвитку суспільства. Розглядає основні напрямки у формуванні сучасного ландшафтного середовища. Спрямована на аналіз потреб людини і її напрямів діяльності по створенню комфортних умов для проживання і розвитку. Анонсує методи досягнення збалансованої взаємодії людини і природи в антропогенному середовищі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	-	
Освітня програма	-	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	—	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	4
Семестр	7	7
Лекційні заняття	15 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	90 год.	108 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою курсу є розглянути тенденції у дизайні з точки зору організації сучасного антропогенного середовища та навчити здобувачів вищої освіти основам організації комфортного для людини ландшафтного середовища на основі аналізу існуючих соціальних і індивідуальних потреб.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтно́ї архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

СК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

СК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтно́ї архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

СК14. Здатність аналізувати сприйняття об'єкту в природному тривимірному просторі, розвивати просторову уяву, творче конструктивне мислення на основі базових знань з образотворчого мистецтва, основ композиції, скетчингу, комп'ютерного проектування та графіки у розробці концепції та проектуванні ландшафтних об'єктів.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

ПРН13. Результативно працювати у колективі.

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

ПРН17. Оцінювати потенціал і виявляти перспективи подальшого розвитку ландшафтних об'єктів, моделювати та візуалізувати ландшафтний простір на основі законів композиції із використанням ландшафтно́ї графіки та сучасних спеціалізованих комп'ютерних програм.

2.Програма та структура навчальної дисципліни

- повного терміну денної форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.Особливості аналізу ландшафтного середовища													
Тема 1.1. Людина і ландшафт. Сучасні тенденції у взаємодії та перетворенні.	1	12	1	1			10	-	-		-		14
Тема 1.2. Передпроектний аналіз ландшафтних територій	2-3	15	2	2			11	-	1		-		14
Тема 1.3. Організація простору. Взаємодія просторових елементів.	4-5	16	2	2			12	-	1		-		13
Тема 1.4. Зорові аспекти рішення плану.	6-7	16	2	2			12	-	1		-		13
Разом за змістовим модулем 1	59		7	7			45	60	3	3	-		54
Модуль 2. Засоби організації ландшафтного середовища													
Тема 2.1. Рух, форма та задум у дизайні середовища.	8-9	15	2	4			12	-	1		1		13
Тема 2.2. Споруди в ландшафті	10-11	15	2	-			5	-	-		-		13
Тема 2.3. Екологічний та функціональний комфорт при створенні антропогенного ландшафту	12-13	16	2	2			14	-	1		1		14

Тема 2.4. Естетичний комфорт ландшафтного середовища	14-15	15	2	2			14	-	1		1		14
Разом за змістовим модулем 2	61		8	8			45	60	3		3		54
Усього годин	120		15	15			90	120	6		6		108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Людина і ландшафт. Сучасні тенденції у взаємодії та перетворенні.	1
2	Передпроектний аналіз ландшафтних територій.	2
3	Організація простору. Взаємодія просторових елементів.	2
4	Зорові аспекти рішення плану.	2
5	Рух, форма та задум у дизайні середовища.	2
6	Споруди в ландшафті	2
7	Екологічний та функціональний комфорт при створенні антропогенного ландшафту	2
8	Естетичний комфорт ландшафтного середовища	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Аналіз сучасних тенденцій в організації антропогенного ландшафту.	1
2	Аналіз ландшафтної території з метою подальшої можливості її антропогенного перетворення.	2
3	Аналіз просторових якостей ландшафтної території.	2
4	Аналіз планувальної та об'ємно-просторової композиції території ландшафтного об'єкту	2
Модуль 2.		
5	Організація руху відвідувачів територією ландшафтного об'єкту.	4
6	Характеристика складових елементів екологічного та функціонального комфорту ландшафтного середовища.	2
7	Розробка елементів ландшафту для забезпечення естетичного комфорту середовища.	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з сучасними тенденціями в організації антропогенних ландшафтів.	10
2	Оформлення креслень планів і схем на етапі передпроектного аналізу ландшафтного об'єкту.	11
3	Оформлення креслення план-схеми композиційного аналізу території ландшафтного об'єкту.	12
4	Оформлення креслення план-схеми об'ємно-просторової композиції (організації) території ландшафтного об'єкту.	12
5	Оформлення креслення план-схеми руху відвідувачів територією ландшафтного об'єкту.	17
6	Аналіз використання елементів для забезпечення екологічного та функціонального комфорту середовища.	14
7	Аналіз використання елементів для забезпечення естетичного комфорту середовища.	14

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних, графічних робіт, проєктів;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- композиційно-пошуковий метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод графічного моделювання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Особливості аналізу ландшафтного середовища		
Практична робота 1.	ПРН 8, 9,11,14. Для перетворень ландшафту необхідно: розуміти сутність тенденцій дизайну, знати можливі напрями та шляхи перетворень середовища; уміти проводити передпроектний аналіз та застосовувати дані аналізу у прийняті рішення щодо подальших перетворень ландшафту. Вміти проводити організацію середовища відведеного під перетворення людиною; аналізувати взаємодію існуючих і запроєктованих просторових елементів з метою гармонізації середовища. Знати і розуміти поняття виду та перспективи в дизайні середовища.	10
Самостійна робота 1.		7
Практична робота 2.		10
Самостійна робота 2.		7
Практична робота 3.		10
Самостійна робота 3.		7
Практична робота 4.		10
Самостійна робота 4.		9
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Засоби організації ландшафтного середовища		
Практична робота 5.	ПРН 8, 9,11,14. Вміти організовувати рух по території об'єкту проектування та аналізувати послідовність у сприйнятті ландшафтного середовища. Знати функціональне призначення споруд та застосовувати їх для просторової організації території; вміти визначати композиційні зв'язки елементів природного та антропогенного ландшафту. Знати і вміти застосовувати фактори та елементи екологічного та функціонального комфорту середовища. Знати та застосовувати фактори забезпечення функціонального комфорту середовища. Вміти застосовувати фактори та використовувати елементи естетичного комфорту в дизайні середовища.	12
Самостійна робота 5.		10
Практична робота 6.		14
Самостійна робота 6.		10
Практична робота 7.		14
Самостійна робота 7.		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	
Курсовий проект/робота (за наявності)	-	100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. ЕНК навчальної дисципліни (Дизайн середовища)
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3621>;
2. Сидоренко І.О. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Дизайн середовища» для студентів ОС бакалавр денної форми навчання [навчальне видання]. К.: ВЦ «Наукова столиця», 2021. 94 с.
3. Сидоренко І.О. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з дисципліни «Дизайн середовища» для студентів ОС бакалавр денної форми навчання [навчальне видання]. К.: ВЦ «Наукова столиця», 2023. 90 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (Геометричні аспекти художнього формотворення): навч. посіб. для студ. вищих навч. Закладів. К.: Каравелла, 2004. 304 с.
2. Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міста: Навч. Посібник. К.: ДАКККиМ, 2002. 60 с.
3. Allyn Schaeffer. Colour, Composition and Light in the Landscape. Watson-Guptill Publications Inc., U.S.; First Edition (1 Jan. 1986). 144 pages
4. Johannes Itten. Design and Form: The Basic Course at the Bauhaus and Later, Revised Edition. Wiley; Revised edition (December 1, 1975). 136 pages
5. Johannes Itten. El arte del color. Editorial Limusa S.A. De C.V. (1 janeiro 2002). Espanhol. 95 páginas.
6. Norman K. Booth. Foundations of landscape architecture. Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2012. 386 p.
7. Frederick R. Steiner. Making Plans: How To Engage With Landscape, Design, and the Urban Environment. University Of Texas Press. 2019. 123p.
8. Яремків. М. Композиція. Начальний посібник.
URL: <https://studfiles.net/preview/5453999/>
9. Основи композиції. КНУБ. URL: <http://kafedraosarh.blogspot.com/2012/09/blog-post.html>